

КУПОЛ

ЖУРНАЛ МОЄЇ СІМ'Ї

7(14) 2012

kupol.org.ua

Тема номера:

Старість – возмездие или награда?

(с. 14)

Преображення і Яблучний Спас (с. 4)

Пасха в Петров пост или дьявольская технология бездействия (с. 10)

Всеукраїнська благодійна організація «Мама і немовля» (с. 13)

Бережіть життя для Щастя!

Чергова зустріч клубу «Зв'язок поколінь»

Відбулася чергова зустріч клубу «Зв'язок поколінь». Основним приводом цього разу була духовна бесіда. Зважаючи на те, що цього дня весь православний світ святкував день святих апостолів Петра і Павла, то і тема бесіди була присвячена цьому святу. Настоятель храму протоієрей Олег Мельничук та студент КДА Андрій Казан розповіли нашим літнім парафія-

нам, більшість з яких тільки починають свій шлях до віри, про життя апостолів.

Під час бесіди у наших гостей постійно виникали запитання, тому формат зібрання був дуже, так би мовити, інтерактивним. Зокрема, запитували про значення і доцільність посту, хто такі ченці-затворники, моги яких спочивають в печерах Києво-Печерської Лаври, чому так багато ікон Богородиці та багато-багато інших.

Протоієрей Олег Мельничук взяв участь в програмі на Першому Національному

Протоієрей Олег Мельничук взяв участь в програмі Першого Національного телеканалу «Легко бути жінкою?». Тема передачі — підготовка до визначної події в житті — до весілля. Які можуть виникнути помилки під час цього та як їх уникнути?

В студії отець Олег зокрема сказав про таке:

«Тут досить все просто: канон один — канон любові, а все, що заважає цьому канону проявити свою любов і піднести цей

канон до Господа — це все марновір'я. Ми підібрали правильний корсет, ми підібрали правильну сукню, ми вишили правильні рушники, але ми пожили тиждень і розійшлися. Відповідь — будеться щастя без джерела самого Щастя. Якщо ми в цьому земному житті хочемо жити сімейно, з дружиною, з дітьми благополучно, ми повинні так моделювати і влаштувати своє життя, щоб платформою цього була справжня віра, справжня любов».

Міжнародний фестиваль соціальних технологій на захист сімейних цінностей «ЗА ЖИТТЯ - 2012»

9 липня в Москві відкрився Міжнародний фестиваль соціальних технологій на захист сімейних цінностей «ЗА ЖИТТЯ - 2012», який проходив 9-11 липня в Храмі Христа Спасителя і готелі «Салют». Серед учасників фестивалю — представники Російської Православної Церкви, громадських організацій, наукової спільноти з більш ніж 100 регіонів Росії, України і Білорусії.

На запрошення єпископа Смоленського і Вяземського Пантелеймона (Шатова) Голови Відділу з церковної благодій-

ності та соціального служіння Руської Православної Церкви та з благословення Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Володимира Київську єпархію на фестивалі представляв Представник УПЦ при Уповноваженому Президента України з прав дитини, Голова Єпархіального відділу в справах сім'ї Київської єпархії, засновник ВБО «Мама і немовля» протоієрей Олег Мельничук.

Наречення архимандрита Климента (Вечері) на єпископа Ірпінського

Митрополит Київський і всієї України Володимир звершив 23 липня Літургію у Трапезному храмі на честь преподобних Антонія та Феодосія Печерських Святої Успенської Києво-Печерської Лаври.

За Літургією собор архієреїв висвятив на єпископа Ірпінського, вікарія Київської Митрополії, проректора Київської духовної академії та семінарії з навчальної роботи архимандрита Климента (Вечерю) (відповідно до рішення Священного Синоду Української Православної Церкви від 20 липня 2012 року).

Протоієрей Олег Мельничук був присутній на рукоположенні, з єпископом Климентом їх пов'язують роки навчання в Київській Духовній Семінарії та Академії, де отець Олег був старостою курсу.

Отець Олег зазначив: «Це перший єпископ з нашого курсу КДС (2000 р.) і КДА. Вітаю єпископа Климента з рукоположенням і бажаю Божої допомоги і гідного та відповідального архієрейського служіння».

26 липня Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирилл прибув до Києва

Мета візиту — участь в урочистостях з нагоди 20-річчя Предстоятельського служіння Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Володимира.

Вітаючи Предстоятеля Руської Церкви, Блаженніший Владика сказав:

«Сьогодні радіє земля Лавра і віримо, що радіє й небесна з приводу Ваших відвідин святої Лаври. Молитва святих угодників Печерських протягом тисяч років наставляла народ, просила молитися, вірити Богу, любити Бога і ближнього. Ви приїхали до нас, щоби возвістити нам ту ж блага звістку про спасіння

роду людського, про наші гріхи і подвиги, на які ми просимо Вашого первосвятительського благословення. Благословення гряди во імя Господнє, ласкаво просимо у нашу святу Лавру, до нашої Церкви. Благословіть увесь народ Божий благословенням Первосвятителя на услиху блага і доброї справи, на славу Церкви, на радість Вам, на радість усього віруючого народу».

Продовжується набір учнів в дитячий клуб «Недільна школа» при храмі на честь Різдва Пресвятої Богородиці

Зручний час занять, кваліфіковані педагоги, цікава програма. Навчання в нашій недільній школі — це можливість поглиблення морально-етичного виховання дитини, отримання знань про світ, про Бога, про людину, осмислення свободи власного вибору і відповідальності за свої справи та вчинки. Діти наочно знайомляться з життям Церкви через залучення до свят, вивчення історії релігії, Священного Писання, життій святих. А також — театральні постановки, образотворче мистецтво, цікаве спілкування в колі однолітків, чаювання в родинній атмосфері. Програму навчання розроблено з урахуванням вікових особливостей.

Більш детальну інформацію ви можете дізнатися за номером (044) 360 04 10. Або написати нам на «office@kupol.org.ua» чи завітати за адресою: м.Київ, вул. Старонаводницька 8/6, храм на честь Різдва Пресвятої Богородиці.

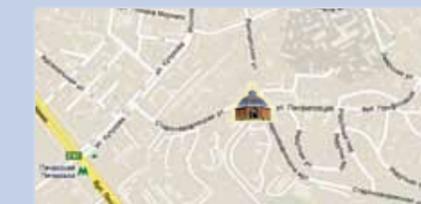

Коли людина народжується, вона одна плаче, а всі радіють. Потрібно прожити життя так, щоб, вмираючи, ти радів, а інші плакали.

Українська Православна Церква
Храм на честь Різдва Пресвятої Богородиці

Храм відкритий щоденно з 10:00 до 19:00

Дякуємо родині Українських
за допомогу у виданні

Свідчення про реєстрацію: КУ №591-229Р,
видане Міністерством юстиції України від 08.07.2011
Наклад: 10 000 прим.

01015, м. Київ, вул. Старонаводницька 8/6,
Церква на честь Різдва Пресвятої Богородиці
тел.: (044) 360-04-10, e-mail: office@kupol.org.ua
http://www.kupol.org.ua

Редколегія:
Головний редактор: протоієрей Олег Мельничук.
Відповідальний редактор: Тетяна Кашир.
Члени редколегії: Ольга Романчук, Ірина Хоменко, Сергій Герасимов.
Дизайн та верстка: Ігор Щепанов.

Преображення і Яблучний Спас

Після численних запитань наших парафіян про сутність свята Преображення, про те, чому потрібно святити яблука (і чому саме яблука) на Спас, ми вирішили розповісти нашим читачам детальніше про значення цього свята у житті кожного православного християнина.

став перечити Йому: «Змилюйся, Господи! Та не буде цього з Тобою!». Учні Христа ще не розуміли, що означає «воскреснути». Вони були свідками того, як Учитель повертав до життя померлих хворих, і не розуміли, навщо Йому вмирати, щоб знову повернутися до життя? І ось тоді апостол Петро, який знав про особливу любов Христа до нього, отримав від свого Вчителя несподівано різку відповідь: «Відійди від мене, сатано! Ти спокусає мене, тому, що думаєш не про Бога, а про людське». Христос знав, що диявол, спокушаючи колись у пустелі за Йорданом, і на цей раз намагався відхилити Його від призначеного Йому хресного шляху через уста Його найулюбленішого

учня. Апостол Петро та інші апостоли, що розділяли з Ісусом Христом тяготи мандрівок під час Євангельської проповіді, до Воскресіння Господа з

У цей день Церква згадує подію, що мала велике значення і яка пов'язана з земним життям Ісуса Христа.

мертвих були ще немовлятами у вірі: вони бачили велику силу Його слова і творені їм явні дива, але не знали таємниць Божих. Учитель був для них найдорожчою людиною, подібним одному з пророків, хоча й перевершує їх у ділі й у слові. І ось тоді Ісус відділив трьох із них і повів за Собою на Фавор.

На вершині гори відбулося щось настільки приголомшливе, що учні, не витримавши відкритого ним явища, в першу хвилину впали на землю, закривши голови одягом. Господь відкрився їм таким, яким Він був в Царстві Отця, звідки вийшов і куди повинен був повернутися після свого розп'яття і воскресіння. Немає таких земних понять, не було в мові таких слів, які могли б передати красу і славу цього явища. Пізніше

учні записали свідчення про це бідною людською мовою, вдаючись до порівняння з земними речами. «Лице Його засяяло як сонце, одежа ж Його стала білою як світло». Знайомий і новий для них, Він стояв перед ними як джерело світла, перевершуючи слявом земне Сонце, як блискавка, що з'являється серед ясного дня, як справжній Цар світу, що випромінює велику невичерпну любов. Тиша поглинула всі звуки, і промені Його світла осяяли, висвітили кожен листок, кожен травинку на вершині Фавор, обмитого цим дивним слявом. Коли очі звикли до яскравого неземного світла, що з'явилося невідомо звідки, учні побачили дві постаті, які стояли поруч з Ним, і впізнали в них пророків Іллію і Мойсея, які з ним розмовляли. І тоді із серця апостола Петра вийшли слова: «Господи! Добре нам тут бути; коли хочеш, зробимо три намети: Тобі один, Мойсееві один і один Іллію».

Господь відкрився їм таким, яким Він був в Царстві Отця, звідки вийшов і куди повинен був повернутися після свого розп'яття і воскресіння.

Апостолу хотілося побути тут якомога довше, затримати цю мить дива, продовжити це блаженство повноти життя і спілкування з Богом.

Але явище скінчилося. У звичайному своєму одязі, обпалений ізраїльським сонцем, обвітрений приморським повітрям, лагідний стояв перед ними Учитель. Попереду був останній відрізок Його земного шляху, пов'язаний з Його жертвою. Від Нього не було приховано і те, що скоро радісне вітання, яким буде зустрічати Його Єрусалим, радість народу, крики «Осанна!» зміняться на «Розіпни! Розіпни Його!». Так, що і язичник Пилат, вражений Його мовчанням, скаже лише: «Царя вашого маю розп'ясти?».

Для чого ж Христос явив учням Свою славу? Слова Його про те, що він повинен бути замучений в Єрусалимі, викликали у апостолів подив і страх. Він передбачав, що вид Його, прикутий до хреста, міг викликати в учнів почуття відчаю, думку про те, що все безповоротно втрачено. Таємниця спокутування могла представитися їм як поразка, безсилля Вчителя перед злом. У ті скорботні години після Його розп'яття, годинни звіри і сумнівів, свідочтво трьох апостолів про Його Преображення повинно було зміцнити у вірі

інших ...

Свято Преображення відзначається у нас в кінці літа, оскільки реальна подія, покладена в його основу, була пов'язана з часом збору врожаю. Невипадково апостол Петро на Фаворі говорив Гос-

Свято — це і нагадування усім віруючим про те, що Церква — носій Фаворського світла. Кожен християнський храм — Фавор, де в церковних таїнствах і в молитві душа наближається до свого преображення.

поду про кущі. Кущі — це курені з гілок і зелені, які в стародавньому Ізраїлі за Законом Мойсея належало споруджувати при початку збору плодів в пам'ять про те, що в куренях жили предки ізраїльтян, коли Господь вивів їх з Єгипту, де вони перебували під гнітом фараона. Для Христа цей час мав і більш глибокий зміст: пора збору врожаю — це пора закінчення Його земного служіння, Його праць, пора переходу від сяння Євангельського Слова до жнив. І разом з тим, час, коли Він, подібно до Мойсея, повинен вивести народ і за ним людство на свободу з полону гріха і зла.

Преображення — завжди радісне, мирне свято. Духовна радість знаходить продовження в повсякденних подіях. Щедрі приношення землі, останнє тепло літніх місяців нагадують про те, що Господь піклується про свої творіння і тут на землі. Слідом за цим Церква здійснює освячення плодів нового врожаю: меду, яблук і винограду з тим, щоб віруючі приймали їжу з благословенням від Бога, і вона приносила здоров'я і радість.

Свято — це і нагадування усім віруючим про те, що Церква — носій Фаворського світла. Кожен християнський храм — Фавор, де в церковних таїнствах і в молитві душа наближається до свого преображення.

Райські плоди. Ми моволі хочеться згадати про них, коли

(за матеріалами інтернету)

бачиш на Преображення яблука, груші, виноград, принесеними в храм Божий для освячення.

Це робиться не тільки тому, що до цього часу досягають фрукти, але й тому, що тут є зв'язок з оновленням. Вони нагадують втрачене райське блаженство, а з іншого боку — втішають нас обіцяною, що в майбутньому житті матимемо оновлені, прекрасні плоди.

У життях святих про це говориться нерідко. Сама насолода смачних плодів говорить про ту радість, про те блаженство, яке очікує праведних в Царстві слави; нагадує про ту духовну насолоду, яку пережив апостол Петро з іншими учнями на Фаворі.

І взагалі, дуже часто у Святому Письмі майбутні духовні блага переводяться на мову смаку; наприклад, ще в стародавньому Завіті цар Давид говорить: «Споживіть, і побачите, що благодатний Господь».

Сама насолода смачних плодів говорить про ту радість, про те блаженство, яке очікує праведних в Царстві слави; нагадує про ту духовну насолоду, яку пережив апостол Петро з іншими учнями на Фаворі.

Преображення святкується після збирання хлібів (на півночі, а на півдні — раніше) після дозрівання плодів, тобто в кінці сільгоспробіт, коли все досягає досконалості, зрілості. Особливо на півдні. Це — символ досконалості, повноти майбутнього Царства слави, але після трудів на нашому хресному шляху. Звичайно, це — літнє свято ... Царство Боже немислимо уявити у вигляді зими, холоду ... Царство Боже святкується під образом теплоти: і в Святе Причастя вливається тепла вода зі словами: «благословенна теплота Святого Духу», бо Дух Святий животворить, немов зігріває тепло; причастникам дається «теплота» — суміш теплої води з вином.

Борис Пастернак
«Август»

Как обещало, не обманывая,
Проникло солнце утром рано
Косою полосой шафрановою
От занавеси до дивана.

Оно покрыло жаркой охрою
Соседний лес, дома поселка,
Мою постель, подушку мокрую,
И край стены за книжной полкой.

Я вспомнил, по какому поводу
Слегка увлажнена подушка.
Мне снилось, что ко мне на проводы
Шли по лесу вы друг за дружкой.

Вы шли толпою, врозь и парами,
Вдруг кто-то вспомнил, что сегодня
Шестое августа по старому,
Преображение Господне.

Обыкновенно свет без пламени
Исходит в этот день с Фавора,
И осень, ясная, как знамя, —
К себе приковывает взоры.

И вы прошли сквозь мелкий, нищенский,
Нагой, трепещущий ольшаник
В имбирно-красный лес кладбищенский,
Горевший, как печатный праник.

С притихшими его вершинами
Сосуществовало небо важно,
И голосами петушиными
Перекликалась даль протяжно.

В лесу казенной землемершею
Стояла смерть среди погоста,
Смотря в лицо мое умершее,
Чтоб вырвать яму мне по росту.

Был всеми оцутим физически
Спокойный голос чей-то рядом.
То прежний голос мой провидческий
Звучал, не тронутый распадом:

«Прощай, лазурь преображенская
И золото второго Спаса
Смягчи последней ласкою женскою
Мне горечь рокового часа.

Прощайте, годы безвременщины,
Простимся, бездне унижений
Бросающая вызов женщина!
Я — поле твоего сражения.

Прощай, размах крыла расправленный,
Полета вольное упорство,
И образ мира, в слове явленный,
И творчество, и чудотворство».

(1953)

Традиционная роль старости под натиском глобализма

Уже понятно, что стравливание «отцов» и «детей» есть важнейшая задача глобалистского проекта. Делается это для разрушения традиций и морально-этических установок, которые обычно передаются от старших к младшим и которые, по замыслам глобалистов, необходимо заменить антитрадиционными, антихристианскими и античеловеческими «ценностями». Без дискредитации нормальных взрослых это невозможно

Наверное, какие-то охранительные механизмы мешают нам по-настоящему увидеть, в насколько искаженной реальности мы живем. Когда начинаешь серьезно задумываться, вздрагиваешь. Нет, конечно, нельзя сказать, что старость у нас в принципе считается чем-то презренным. До такого мы пока не докатились. Но спросим себя, какое место занимает старшее поколение в традиционных культурах, и сравним с сегодняшним днем.

Поскольку глобалистский стиль еще не утвердился по всей планете, на ней пока что довольно много мест, где можно увидеть традиционное отношение к старости, традиционную роль стариков в жизни общества. В Непале, например, пожилые и старые родственники до сих пор имеют РЕШАЮЩЕЕ право голоса, когда молодые собираются вступить в брак.

Да надо ли так далеко ходить, когда и на Кавказе до сих пор существует совет старейшин, к которому апеллируют как к истине в последней инстанции при решении разных спорных вопросов: от конфликтов в семье до конфликтов государственного масштаба.

Сейчас нам все это кажется экзотикой, но не так давно (во всяком случае, в историческом масштабе) старики и у нас играли совсем не ту роль, что играют сейчас. «Во главе крестьянской семьи стоял один человек — большак, — пишет известный историк

Старость в традиционной системе координат была в каком-то смысле наградой за правильно прожитую жизнь. Почитая в юности старших, молодежь знала, что когда она доживет до седин, почтение бумерангом вернется к ней.

М.М.Громыко. — Это положение его, как главы в религиозно-нравственном, хозяйственном и даже административном отношениях признавали все члены семьи, община и власти. Из таких глав каждой семьи, а следовательно, и хозяйственного двора, состояла

сходка общины. Большаком как правило становились по праву старшинства».

Важно подчеркнуть, что наставническую роль давала человеку сама старость, а не профессиональные заслуги, не богатство или социальное положение. Наши бабушки, например, всю жизнь были домохозяйками. Но их мнение во многих вопросах ценилось не меньше (а то и больше!), чем мнение иных ученых с регалиями. Для того, чтобы стать «мудрецом местного значения», старику нужна была лишь открытость, лишь готовность делиться своим житейским опытом с другими.

Старость в традиционной системе координат была в каком-то смысле наградой за правильно прожитую жизнь. Почитая в юности старших, молодежь знала, что когда она доживет до седин, почтение бумерангом вернется к ней. Это помогало вытерпеть отца с крутым характером, ворчливую свекровь, и перспектива старости уже не рисовалась столь печальной, несмотря на неизбежные в этом возрасте скорби.

— Какие вы счастливые! У вас бабушки на улице

делают чужим детям замечания, — говорила нам в начале 80-х учившаяся здесь мексиканка.

— Ничего себе счастливые! Что в этом хорошего? Ко всем лезут, суют нос не в свое дело, — возражали мы, уже зараженные духом возмущения против «бабушек на лавочках».

— Вы не понимаете! Они же ругают, потому что им не все равно. Они фактически делают то, что не успевают сделать родители. Ваши старики — это добровольные, бесплатные воспитатели. Такого больше нигде нет.

Конечно, пока еще негативизм по отношению к старикам не охватил все общество. Но даже в тех кругах, где не возмущаются хамством «белых платочков», которые смеют поучать молодых, отношение к старикам далеко от традиционной нормы. В лучшем случае это жалость. Дескать, бедные-несчастные пенсионеры, никому-то они не нужны, совсем выброшены из современной жизни. Ребенок гораздо чаще слышит от бабушке: «Оставь ее в покое, она устала», чем: «Посоветуйся с бабушкой, ей виднее».

В последние годы, правда, у детей стараются пробудить интерес к подвигам наших воинов во время

Мудрость — сила духовная. Отнимая у стариков право на общественно востребованную мудрость, глобалистская идеология бесповоротно разрушает смысловой стержень этого возраста.

Великой Отечественной войны. Но это капля в море, тем более, что воевали, в основном, уже не деды, а прадеды, с большинством из которых правнуки в земной жизни разминулись.

Мудрость — сила духовная. Отнимая у стариков право на общественно востребованную мудрость, глобалистская идеология бесповоротно разрушает смысловой стержень этого возраста. Конечно, старение практически всегда сопряжено с болезнями, с физической немощью, ослаблением зрения, слуха, подвижности, памяти. И это во все времена вызывало жалость. Но одно дело жалеть человека, относясь к нему снизу вверх, когда на первом плане — почтение, а иногда и благоговейный трепет. Тут даже скорее не жалость, а осторожное, бережное внимание. И совсем другое дело, как сегодня, жалость к старикам сверху вниз, с высоты своего здоровья, молодости, красоты и всезнайства.

Кульм молодости, красоты и силы, царящий в глобализованном пространстве, плохо совмещается с сантиментами. Надо быть жестким, собранным, а не разнюниваться. А где жесткость, там совсем рядом, на расстоянии всего лишь одной буквы, — жестокость. Тем паче, что молодежь нынче через специфическую субкультуру (в частности, через юношеские СМИ) усиленно информируют о всяких малопривлекательных физиологических подробностях, связанных со старением. Подробностях, которые, естественно,

вызывают у эгоистичных, грубых натур брезливое отталкивание.

Неужели все пропало? Неужели на этот сатанинский вызов «Русь не дает ответа»? К счастью, дает. Исходит он, как и должно быть в борьбе с сатанизмом, от христиан. Но поскольку ответ — используем

Вдруг по всей России появились старцы, к которым народ буквально валом повалил. И хотя этих старцев немало, нуждающихся в них несравненно больше.

популярное нынче в политологии слово — асимметричен, он не сразу опознается как таковой. Будь он симметричным, в семьях внуки не дерзили бы бабушке и дедушке, а набирались бы у них разнообразной жизненной премудрости. Но такой идиллии пока не наблюдается. Слишком мало времени прошло после семи директивно-безбожных десятилетий.

Зато наблюдается нечто неожиданное. Вдруг по всей России появились старцы, к которым народ буквально валом повалил. И хотя этих старцев немало, нуждающихся в них несравненно больше. Люди готовы сутками ждать возможности хотя бы передать записку с вопросом, не говоря уж о трехминутном свидании. Причем вопросы самые разные, вплоть до хозяйственно-бытовых, с которыми прежде обращались не к духовным старцам, а к обыкновенным старикам — своим или соседским.

Вспоминается картина. Монастырь в русской глубинке, поздняя осень, дождь. Седовласый монах, до этого много лет живший на Афоне, идет по двору. Его осаждает людская толпа. Келейник пытается поскорее увести старца в тепло, потому что он недавно болел, а сейчас промочил ноги. Но тот останавливается возле женщины, опирающейся на костыль и, стоя прямо в луже, выслушивает ее горестные жалобы по поводу заболевшей козы. Келейник уже откровенно выказывает неудовольствие. Толпа тоже недовольна, что старца отвлекают по пустякам. А он все слушает и слушает, а она все жалуется и просит совета. Наконец вопрос лечения козы разрешен, и старец поднимается на крыльцо. Разгневанная толпа, видя, что он через мгновение исчезнет, готова наброситься с упреками на владелицу болящего животного: дескать, из-за тебя никто не успел подойти.

Но старец оборачивается и говорит: «Не сердайте. Для нее коза — это все: и кормилица, и дитя

малое. А посоветоваться не с кем. Кончили советчики. Один телевизор остался. Но он про козу не разумеет».

***

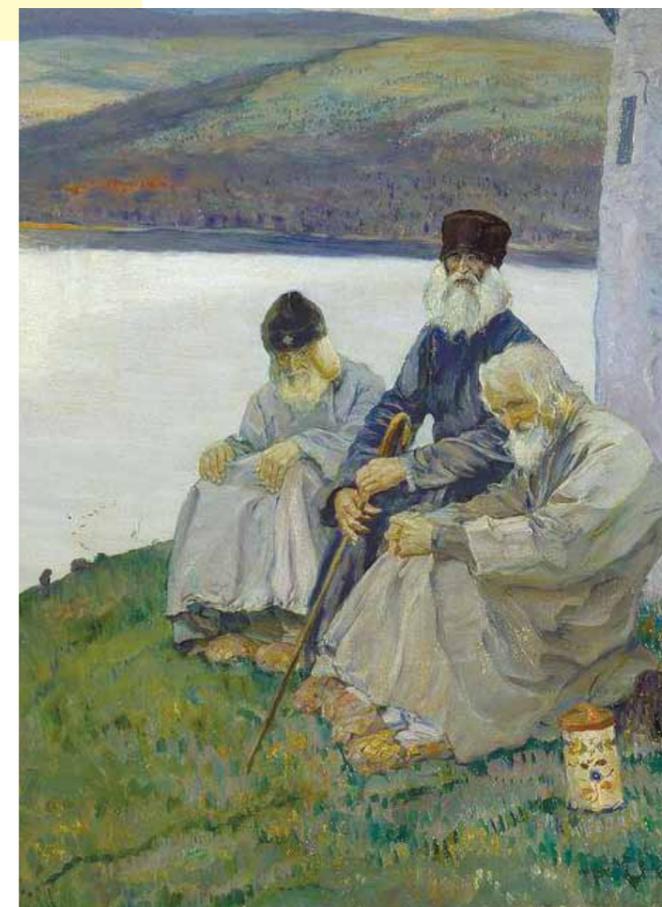
Может, и правы те, кто утверждает, что подлинное старчество — это редчайший дар, столь же редкий, как дар поэтический. Мы об этом судить не беремся. Господь рассудит, кто подлинный, а кто не подлинный.

Но даже если все правда, как правда и то, что в народном поклонении старцам много магии, попытки развенчать это, на наш взгляд, опрочечивы. По крайней мере, в сегодняшнем историческом контексте.

Традиционная роль старости под натиском глобализма сокрушена. И старцы сейчас стоят — помните песню? — «за себя и за того парня» (вернее, деда). В человеческом организме тоже если какой-то орган поражен, то включаются компенсаторные механизмы и другой орган может частично взять на себя функцию вышедшего из строя.

Стоит ли добивать тяжело больной социальный организм, нападая на «белые платочки» и высмеивая тягу народа к старцам? Может, лучше попробовать восстановить разрушенные функции? В данном случае — вернуть старость на ее законное место. Тогда, глядишь, про козу будут спрашивать у «простых» стариков, а у старца, как и положено, про спасение души.

Ирина Медведева

Будь моей бабушкой

Похоронная процессия двигалась медленно, я сопровождал свою мать и не мог никак понять ее горя, полностью отвечая всем характеристикам современного подростка. Многочисленная родня из тетюшек и дядюшек то и дело одергивали меня и что-то растолковывали. Мне же казалось все происходящее бредом и наваждением. А уж это публичное изъяснение скорби присутствующих, приступ слез показался и вовсе мне нервным припадком.

Соблюдая традиции проведения в последний путь, кто-то из присутствующих взял слово и стал рассказывать о прожитой жизни умершей.

— Веди себя прилично, — в очередной раз сделали мне замечание.

Перечисленное меня мало интересовало, из моей неокрепшей души хотела вырваться только мне известная обида. Она не давала мне покоя раньше и жгла невыносимо сейчас.

В семье я появился желанным ребенком, воспитывали меня в любви и понимании, но именно мое появление привело к непониманию между старшим поколением и моими родителями. И

Мое появление привело к непониманию между старшим поколением и моими родителями. И что самое удивительное, я оказался тем, кто явно стал указывать каждому из семейства на возраст.

что самое удивительное, я оказался тем, кто явно стал указывать каждому из семейства на возраст. Тот самый возраст, который почему-то принято скрывать и всячески отодвигать на потом.

— Ну и что в этом такого? — спросите вы.

А то, что именно с моим появлением и произошел весь конфликт поколений. Моя мама заканчивала институт, отец учился и работал, и союз

Шло время, я учился говорить, только вот в моем словарном запасе так и не появилось такое теплое слово, как бабушка.

этих молодых сердец был почти на грани развала только потому, что им нужна была поддержка и понимание, может изредка — помощь. Однако, именно этого не сумели получить мои молодые родители. Мужественно сражаясь с необратимыми процессами, моя несостоявшаяся бабушка категорически запретила себя так называть. Не вмешиваясь и не проявляя никакого интереса ко мне как к внуку, она стала настойчиво заниматься спортом и изучением иностранного языка. А мама и папа рвались на части, чтоб успеть сдать сессии в институте, погулять со мной и не разочароваться в выбранном пути, по которому решили однажды пройти вместе.

Шло время, я учился говорить, только вот в моем словарном запасе так и не появилось такое теплое слово, как бабушка. Не появилось оно и потом, когда я стал учиться писать буквы. Редкие телефонные звонки, поздравления на день

рождения и новый год. Передавая подарок, ты совершенно не помнила, сколько мне лет и что мне интересно. Мне часто казалось, что ты даже стесняешься меня, я не мог понять: чем я заслужил такое к себе отношение и почему это все происходит именно со мной?

Вот пожалуй и все, что я смог вспомнить о тебе. И теперь, когда мне пришлось провожать тебя в последний путь, я не могу не кричать, вопрошая тебя:

— Почему ты не захотела быть моей бабушкой? Почему я никогда не слышал, как ты рассказываешь сказку? Почему я никогда не играл с тобой, а ты не позволила любить тебя? Почему?

Я не мог найти ни одного ответа, и только горячая слеза матери заставила меня склонить у твоей могилы голову.

Время беспощадно и оно порой не оставляет шансов найти ответы на многие вопросы, но в жизни все закономерно. Я вырос, женился, и теперь уже в моей взрослой жизни все изменилось с появлением малыша. Сегодня, ты моя любимая мамочка, стала бабушкой, но то ли по тем же самым причинам, или каким-то другим, ты

Почему ты не захотела быть моей бабушкой? Почему я никогда не слышал, как ты рассказываешь сказку? Почему я никогда не играл с тобой, а ты не позволила любить тебя? Почему?

сообщила мне, что все проблемы по воспитанию ребенка и какие-либо другие вопросы тебя никак не касаются.

— Господи! Я не хочу и не могу допустить этого чудовищного повторения. Господи, дай мне сил и мудрости, не впусти в наши сердца ненависть и безразличие.

Я уверен, что для моего сына моя мама сможет стать самой замечательной бабушкой. Она сможет в своих внуках отыскать бесконечный источник радости и удовольствия, стать хранительницей семейных традиций и связующим звеном между прошлым и будущим. С биологическим возрастом приходит понимание и осмысление жизни. С годами приходит мудрость, и я не позволю тебе, дорогая моя и любимая мама, сказать, что с возрастом к тебе пришла только старость.

Алексей Хоменко

Вулиця Рибальська

Рибальська вулиця знаходиться в самому центрі стародавнього Печерська і пролягає від Московської вулиці до Печерського узвозу.

На початку 19 століття вулиця носила назву Москотиньєвська. Цей топонім походить від прізвища Івана Москотиньєва, керівника Палати кримінального суду (вищого апеляційного судового губернського органу), який з 1764 року обіймав посаду віце-губернатора.

З приводу нинішньої назви вулиці думки істориків розходяться. На думку одних, назва вулиці Рибальської пов'язано з селищем рибалок, які жили тут у 19 столітті поряд з торговою площею (нині ця площа стала Печерським критим ринком). Знамениту площу яскраво зобразив Микола Лесков у своїх «Печерських антиках». Печерські рибалки створили цілу артіль з виготовлення риболовецьких мереж (неводів). Звідси і прилеглу округу нарекли Неводичами, а струмок, що протікав поруч — Неводницьким струмком. Пізніше

Існують відомості, що саме цими місцями прогулювався Тарас Шевченко, прямуючи на Видубичі на етюди.

струмок став Наводницьким, тому що впадав у Дніпро, де між берегами наводили наплавні мости.

Існують відомості, що саме цими місцями прогулювався Тарас Шевченко, прямуючи на Видубичі на етюди. Зберігся навіть начерк Наводницького спуску, датований 1846 роком.

Однак, існує і друга версія походження назви вулиці Рибальській. На початку 19 століття на цій вулиці розміщувалася садиба знаного ніжинського купця Рибальського і цілком імовірно, що його прізвище і дала назву вулиці.

Як розповідають корінні жителі Печерська, в 50-і роки 20 ст., По вулицях Московській і Рибальській проходила залізниця, а приблизно в районі площі Лесі Українки знаходилося паровозне або вагонне депо. За словами очевидця 1947 року народження, кілька разів по дорозі в 89 школу йому доводилося бути свідком аварії — зіткнення вантажівки і паровоза.

Відома вулиця Рибальська і тим, що на перетині її з вулицею Московською знаходить-

ся Введенська обитель з чудотворною іконою Богородиці «Призри на смирення».

Початок монастирю Введення Божої Матері в храм в Києві покляла Матрона Олександрівна Єгорова, багата капітанська вдова. Поставивши перед собою мету — організувати жіночу общину, Матрона Єгорова стала скуповувати нерухомість в Печерському районі, зокрема на вулицях Московській і Рибальській, поки не стала власницею всього кварталу. За 16 років вона придбала абсолютно всі будинки на вищезгаданих вулицях, відкривши тут в 1878 році жіночу общину, в головній будівлі якої було облаштовано церкву.

Матрона Олександрівна прийняла постриг з ім'ям Дмитри на честь Дмитрія Солунського і стала настоятелькою обители. 27 травня 1901 на місці жіночої громади був утворений монастир. Революційні події радянського періоду позначилися і на житті черниць: монастир був розформований, черниці репресовані, а останки настоятельки Дмитри були перепоховані на Звіринецькому кладовищі в Києві. Протягом багатьох років в будівлі монастиря розміщувався клуб, відродження обители почалося в роки Великої Вітчизняної

На початку 19 століття на цій вулиці розміщувалася садиба знаного ніжинського купця Рибальського і цілком імовірно, що його прізвище і дала назву вулиці.

війни, але в 1961 році храм знову закрили, а черниці переселили у Фроловський монастир. Тільки в 1992 році були відновлені богослужіння у Введенському монастирі.

У будинку № 16 по вулиці Рибальській жив відомий український історик Володимир Щербина. Випускник Київського університету, учень знаменитого професора Антоновича, він понад півстоліття займався педагогічною та науковою діяльністю. Входяв в різні наукові товариства, публікував стат-

ті, засновані на результатах скрупульозних архівних пошуків. Особливо захоплювала вченого київська старовина. Його дослідження епохи Магдебурзького права, розшукані і опубліковані ним матеріали щодо давнього адміністративного устрою Києва, наведені в його працях цікаві подробиці з життя міщан, стали класикою киевознавства. Досить згадати наведений Щербиною сюжет переселення

У будинку № 16 по вулиці Рибальській жив відомий український історик Володимир Щербина.

з Подола на Верхнє місто стрільців і рейтарів, надісланих сюди в XVII столітті московським царем (тепер про це нагадують назви Рейтарської і Стрілецької вулиць). Скажімо, для переселення рейтарів міщани пообіцяли київському воєводі Петру Шереметеву чималенький на ті часи хабар — 100 рублів. Воєвода був досить багатий і заявив, що бере ці гроші спеціально для того, щоб поставити на Верхньому місті нові будинки рейтарам. Зраділі кияни пообіцяли йому ще 100 рублів, але делікатний Шереметев і їх витратив на солдатське житло...

На Рибальській вулиці розташована вежа № 5, яка становить частину музейного комплексу «Київська фортеця». В цій же вежі, у будинку за №22 знаходиться музей, який має вельми делікатно-гігієнічний характер. Це музей історії туалету. Тут вам покажуть колекцію унітазів, серед яких вікторіанський горщик, і перший англійський ватерклозет, і японський унітаз за останнім словом техніки, запальнички, попільнички і самий крихітний експонат — срібний кулон у формі унітазу. У колекції також є унітази з фарфору, каменю і металу.

Ось така вулиця Рибальська — невелика вулиця з такою великою історією.

Тетяна Кашпор

Пасха в Петров пост и дьявольская технология бездействия

Предлагаем вашему вниманию статью протоиерея Олега Мельничука, размещенную на портале «Православие.ру». Эти путевые заметки и размышления написаны после поездки в Москву на Международный фестиваль социальных технологий в защиту семейных ценностей «ЗА ЖИЗНЬ – 2012».

Нескошенная трава на газоне возле храма, временные в роддоме, неприятные звонки из офиса уполномоченного Президента Украины по

читательская аудитория журнала — это прихожане. А тут — РПЦ».

В-общем, мои сборы сопровождались экскурсами в мою биографию и радостью от предвкушения грядущей встречи с единомышленниками. Поднял всю свою жизнь за десять последних лет моего служения. На память пришли и первый обход по палатам, первый молебен, первая литургия в роддоме. Вспоминал, как я пришел к Блаженнейшему, изложил свои помыслы и попросил благословение на создание программы социальных Центров матери и ребенка. Перед глазами была картина, которую я неоднократно встречал в профильных министерствах, где царил бюрократия и всяческие чиновнические штучки. Но результат — реализация идеи-проекта и создание Всеукраинской благотворительной организации «Мама

и немовля». С особенной радостью я вспоминал день 8 сентября 2005 года, когда, как итог скромных трудов, вышло Постановление Кабинета Министров № 879 о создании в Украине социальных Центров матери и ребенка. Я благодарил Господа, что именно Православная Церковь дала государству этот проект, который стал государственной политикой...

«О! Слава Богу, мы уже приземлились в Домодедово», — подумал я и перекрестился, услышав, как выключились двигатели в самолете.

Аэропорт, знаменитые автомобильные московские пробки и гостиница.

А тут на фасаде большой баннер: «ЗА ЖИЗНЬ!»

«Эх, — подумал я, — какие молодцы!»

Так и захотелось обнять организаторов Международного фестиваля социальных технологий в защиту семейных ценностей «За жизнь».

— Отец Олег, рады слышать вас! Вы где остановились? Давайте поедем туда-то и туда-то... — предложения от друзей сыпались по телефону.

— Нет, друзья мои, я приехал с

миссией, я приехал на встречу, к которой я готовился еще с 2001 года, — отвечал я. — За предложения благодарю, но не могу, поймите.

Следующее впечатление — это незабываемые минуты, которые я провел у мощей блаженной Матроны Московской и преподобных Сергия и Никона Радонежских.

А в гостиницу съезжается фестиваль народ: батюшки, матушки (как позже выяснилось, из Якутии, Львова, Питера, Одессы и т.д.). А также люди делового вида — благодетели. Это очень важная группа в любом социальном проекте, без них — никак...

Регистрация, обед, ужин, а завтра — молебен с Патриархом!

Никогда не служил с Патриархом, да еще и в храме Христа Спасителя! Человек в таком ар-

Следующее впечатление — это незабываемые минуты, которые я провел у мощей блаженной Матроны Московской и преподобных Сергия и Никона Радонежских.

хитектурном сооружении — будто муравей. Величественно и очень впечатляюще! При этом достаточно спокойно, несуетливо — в ожидании Патриарха.

Молебен и проповедь! Признаюсь, я даже больше, чем молебна, ждал слова Патриарха. Ведь последование молебна я уже лет двадцать знаю, а что скажет сам Патриарх на мою родную «кровную» тему — в этом весь интерес!

Неформальная встреча украинской «социальной диспоры» на международном фестивале «ЗА ЖИЗНЬ-2012»

Поклонение мощам Сергия Радонежского

дышать.

«Мы знаем, что сегодня происходит в сфере семейных отношений: как велико количество разводов, как велико количество аборт, как велико количество сирот, в том числе так называемых социальных сирот, то есть сирот, обретших этот печальный статус при живых родителях...» — это цитата из слова Святейшего. И это то, чем я жил и живу!

Началась борьба с самим собой: мысли улетали в прошлое, а здесь необходимо жить настоящим, внимать проповеди... Должен сказать правды ради, что я ожидал услышать из уст Патриарха

Встреча в формате диалога с епископом Смоленским и Вяземским Пантелеймоном, хозяином этого мероприятия, засвидетельствовала желание расширить социальную деятельность в сфере защиты детства и материнства, укрепления семейных ценностей в обществе.

слова о церковно-государственных отношениях. Мне это тоже близко и ценно, так как пришлось походить в коридорах власти, продвигая свою социальную программу. Но вот чего я и не ожидал услышать, так это то, что Патриарх перед десятками телекамер будет говорить о том, что он ждет честного разговора о социальном служении епархий и приходов, что отчеты, которые приходят к нему от епархий, оставляют желать лучшего:

«...сидят люди, ожидая, что ветер скоро пройдет, а вместе с ветром — и всякие претензии и требования. Знаю, что и такое иногда происходит — отсиживаемся и ждем, что новомодное дело захлебнется, уйдет в трубу, в красивые слова, и все будет так, как было раньше. Уверю вас, что, по милости Божией, так, как было раньше, не будет,

потому что мир изменился до неузнаваемости, буквально за несколько лет. И потому наше социальное действие должно быть хорошо организованным, богословски обоснованным, пастырски вдохновленным и, что очень важно, — представленным в современном информационном пространстве не ради бахвальства, а ради того, чтобы люди могли обмениваться опытом, черпать силы в трудах других людей».

«Новомодное дело... — подумал я, — хорошее выражение».

Но какое же оно новомодное, если я об этом на Украине говорю с 2005 года?! Когда я начинал ходить по родному и заходить в палаты к беременным, меня называли и мусульманином, и протестантом, и ругались со мной, а я на все это — радовался.

«За последние два года мы имеем определенные положительные сдвиги. В частности, в наших епар-

хиях создаются семейные центры для молодых мам, где осуществляется забота о сохранении

Стратегия дьявола одна — разрушение: мира, добра, государства и основы общества — семьи! Современные технологии дьявола направлены на то, чтобы зло называть добром, белое — черным, чтобы человек привык к этому и перестал сопротивляться, начал интенсивно бездействовать.

семей, о сохранении детей», — продолжает Патриарх.

Да, это мое, родное, кровное, это воздух...

День первый не закончился на этом. Доклад владыки Пантелеймона — это был живой разговор с элементами аналитики и социологических исследований. А самое главное — как для меня: в речи чувствовался дух самокритики.

Трапеза и большой зал. Ничего не скажешь — добротное сделано. Фрески и Wi-Fi в свободном доступе, иконы и красивые стулья, хорошее техническое оснащение, акустика, современный пресс-центр — все это необходимо для того, чтобы проповедь Христа в XXI веке звучала понятно для общества. Переступив порог конференц-зала, вспомнил Нагорную проповедь Христа. Он произнес ее, возвышаясь над пятью тысячами слушателей, стоя на холме (см.: Мф. 5: 1). Тогда это дало возможность существенно улучшить качество звучания проповеди. Акустика всегда учитывалась в проповедническом деле.

Возвращение в «Салют», где нас ждал прекрасный ужин. Встреча в формате диалога с епископом Смоленским и Вяземским Пантелеймоном, хозяином этого мероприятия, засвидетельствовала желание расширить социальную деятельность в

сфере защиты детства и материнства, укрепления семейных ценностей в обществе. Самым ценным, считаю, было то, что владыка честно и без деклараций выстраивает систему социального служения Церкви, а это залог успеха и результативности.

На вопрос священника из Якутии: «Не боится ли Русская Православная Церковь в социальном служении потерять духовное, как это сегодня случилось в Римско-Католической Церкви?» — владыка ответил:

— Нам до этого очень далеко.

Такое близкое мне понимание реального положения дел меня очень воодушевило.

— Спасибо Вам, владыко, за приглашение и за то, что взвешенно подходите к непростым вопросам, связанным с правами ребенка. Центры матери и ребенка — это необходимый социальный проект для улучшения всего положения по укреплению семьи. И это проверено: ведь в Украине с 2005 года благодаря этому проекту раннее социальное сиротство сократилось на 80 процентов. Начало этого благого дела, сначала как моя пастырская социальная деятельность, было положено в одном киевском роддоме, что потом стало государственной политикой, — в своем кратком спиче отметил я.

Улица. Рекламные борды. На первом — реклама нового фильма, где обнимаются двое мужчин и слоган: «Пиво и другие семейные ценности». На втором — ребенок лет пяти с умным выражением лица пытается вязать носки и надписи: «Весь в нитки? Проводите больше времени с детьми...».

Стратегия дьявола одна — разрушение: мира, добра, государства и основы общества — семьи! Современные технологии дьявола направлены на то, чтобы зло называть добром, белое — черным, чтобы человек привык к этому и перестал сопротивляться, начал интенсивно бездействовать.

Берегите жизнь для счастья!

У мощей блаженной Матроны

«Старость — болезнь тела, здоровье души. Что ж? Неужели я предпочитал бы наоборот — здоровье тела и болезнь души? Да не будет у меня этого и в мыслях; как в теле, так и во всем человеке мне желанно и радостно благополучие прежде всего той части, которая ценнее». Ф. Петрарка

«Старюсь, — мне представляется, что время сделалось торопливее! Спешит, спешит!.. Остановись! Дай нам взглянуть в себя и подробнее узнать волю Божию, приготовить себя к вечности, как к вечности!» святитель Игнатий (Брянчанинов)

Практично одночасно до нас у редакцію прийшли два листи від учасників клубу «Зв'язок поколінь». В них наші ветерани діляться своїми роздумами про важливість і необхідність соціальної роботи з літніми людьми.

Мої враження про поїздку ветеранів до Почаєва.

Побачивши прекрасну неземну красу Почаєва, я була зачарована величчю церков, затишком і чистотою цього міста. Завдяки отцю Олегу, який про-

явив велику увагу до ветеранів нашого мікрорайону, ми відвідали багато церков. Він був завжди поруч з нами. У його супроводі ми побували в головному соборі Почаєва, де ми — ветерани — сповідалися і ходили на ранкову і вечірню службу, їздили на джерело святої Анни.

Багато хто з нас занурювався в освячену воду джерела, деякі просто вмивалися цією водою. Це було так чудово, що ми запам'ятаємо на все життя. Спасибі отцю Олегу за чудову і повчальну екскурсію в Почаїв.

Пусть воссияет Украина
Под солнцем Божьим на века.
Порыв к добру — души вершина
Соединит людей сердца.

*Лідія Костянтинівна Іванова,
член ветеранської організації
Печерського району*

У 2012 році виповнюється 25 років Організації ветеранів України. Це добровільна організація, створена на громадських засадах. Захист прав людей похилого віку — головне завдання організації. Які обов'язки ми ставимо перед собою? Допомогати тим, кому вже важко себе обслуговувати. Старим людям живеться нелегко, особливо лежачим. Ми відвідуємо немічних вдома, приносимо те, що вони особливо потребують.

Самотні дуже дякують за відвідування, за привітання, за телефонні дзвінки в дні народження і просто без приводу.

Здавалося б, дрібниці, але вони дають можливість людям похилого віку усвідомлювати, що вони не забуті, що при необхідності є до кого звернутися. За тими, хто вимагає постійного догляду (їх в нашій організації 18 чоловік), закріплені волонтери — 21 особа.

Хочеться назвати кращих волонтерів: Бабчун В.П., Будник І.Ф., Кривша Л.А., Іванісова О.Б., Сушій В.І., Ходарковская І.Ф.

На щастя, в нашій країні не перевелися люди, які хочуть і вміють скрасити старість. Отець Олег нас, колишніх безбожників, ненав'язливо, але переконливо залучає до церкви. Наприклад, знайшов можливість організувати поїздку в Почаївську Лавру. Я поїхати не змогла за станом здоров'я, а всі мої колеги із захопленням відгукувалися про побачене і почуте. Навіть одна з мандрівниць, учасниця ВВВ Войтенко Лідія Павлівна, прийняла хрещення в цій поїздці.

Йшла від нас в інший світ всіма шанована, чудова, працьовита людина — Назарова Ганна Романівна. Наш колектив оточив її турботою, допомогою, увагою. Вмираюча не відчувала себе кинutoю напризволяще.

В хоспіс до Ганни Романівни приїжджав і отець Олег, причастив і соборував її за кілька днів до смерті, а на 9-й день відслужив панахиду.

На початку травня 2012 члени нашої Ради отримали від нього запрошення відсвяткувати 67-ту річницю перемоги у храмі на честь Різдва Пресвятої Богородиці. Деяким, в тому числі і мені, це запрошення було незрозуміло: як можуть бути пов'язані Велика Вітчизняна війна і церква?! Я пішла, бо знала отця Олега і бачила в ньому особистість, людину, у якої слово не розходиться з ділом, люблячого людей, священника з великої літери.

7 травня в церковному дворі під кронами розлогих дерев були поставлені столи, накриті білосніжною скатерттю з вишивкою — мережкою. На столах — приготоване матінкою Аллою частування. Але найголовніше в нашій зустрічі — це зовсім незвичайна, тепла та затишна атмосфера. На святі з нами була сім'я отця Олега — матінка і троє діток, і ми всі відчували себе за одним великим сімейним столом.

Взагалі день Перемоги в цьому році пройшов на належному рівні. Я, наприклад, опинилася в числі запрошених ветеранів для зустрічі з Президентом і членами уряду на Хрещатику. Турбота про нас, старих, виявлялася в кожній дрібниці: перед трибунами розставили зручні стільці, на кожному стільці — згорток з плащем-дощовиком і парасольку (синоптики обіцяли в той день дощ).

Вітання Президента, тепле спілкування у дворі храму допомогли нам, свідкам фашистської навали, створити святковий настрій, повірити, що ніхто і ніщо не забуде.

Спасибі від усіх нас.

Зоя Федорівна Заславська, член ветеранської організації Печерського району

Зоя Федорівна Заславська, член ветеранської організації Печерського району

«Никогда я не знал, что так радостно быть стариком...»
К.И. Чуковский

Всеукраїнська благодійна організація «Мама і немовля»

Народження дитини — благословенна Богом справа. Божа Мати дала життя Сину Божому і допомагає кожній земній жінці дати життя немовляті... «Мама» і «немовля» — саме ці ключові слова обрав для назви благодійної організації, священник й президент Всеукраїнської благодійної організації «Мама і немовля» Олег Мельничук в 2005 році. Основні програмні засади фонду — захист материнства і дитинства та запобігання ранньому соціальному сирітству. Як механізм здійснення цього — центри матері та дитини. Пропонуємо вам статтю, написану 7 років тому, яка і сьогодні так само актуальна та важлива.

Діяльність організації віддзеркалює сучасний погляд Церкви на актуальні проблеми материнства-дитинства в Україні. Церква дотримується такої позиції, що вчасно надана духовна допомога майбутній матері, яка має намір відмовитися народжувати чи вирішила залишити дитину у пологовому будинку, ефективніше розв'язує проблему сирітства, ніж інтернати чи навіть дитячі будинки сімейного типу (одна з найкращих форм розв'язання проблеми, пропонує державою).

Очевидно, що традиційний спосіб, відпрацьований роками, не є досконалим. Принаймні, він є одностороннім — оскільки вирішуючи питання даху над головою для дитини, яка не має батьків, залишає поза

Першопричину соціальної проблеми низької народжуваності та раннього сирітства слід шукати у площині духовності — і саме у цьому нині бачить свою місію Всеукраїнська благодійна організація «Мама і немовля».

увагою питання духовного розвитку сироти. Сьогодні весь цивілізований світ єдиним прийнятним середовищем для виховання дітей визнає сім'ю — дитина повинна рости з рідними, або, якщо це неможливо, з прийомними батьками. Першопричину соціальної проблеми низької народжуваності та раннього сирітства слід шукати у площині духовності — і саме у цьому нині бачить свою місію Всеукраїнська благодійна організація «Мама і немовля», розглядаючи проблему як соціально-духовну.

Основним завданням Організації вважає збереження та захист сім'ї як колиски духовності для новонародженої дитини, піклування про духовне здоров'я майбутніх батьків як запоруку духовного здоров'я дитини і, відповідно, українського суспільства в цілому.

Всеукраїнська благодійна організація «Мама і немовля» поставила на вже підготовленому ґрунті — вона стала логічним продовженням справи,

яку започаткував у київському міському пологовому будинку №1, що на Печерську, священник Олег Мельничук. З 2001 року тут функціонує храм на честь ікони Пресвятої Богородиці «Помічниця в пологах».

Пастирська діяльність настоятеля храму, священника Олега Мельничука дала фантастичний результат — жінки, що відвідують храм у пологовому будинку №1, не відмовляються від дітей. Усвідомлення того факту, що подібного можна досягти в усій Україні, і стало причиною створення Благодійної Організації «Мама і немовля».

Саме Всеукраїнська благодійна організація «Мама і немовля», в особі Президента Організації священника Олега Мельничука, вперше заявила про необхідність створення Центрів по захисту материнства та дитинства в Україні. І приємно констатувати той факт, що 8.09.05 р. виходить Постанова Кабінету Міністрів по даній проблематиці.

Безпосереднє спілкування зі священником має дуже велике значення: настанови, поради з боку духовної особи сприймаються з особливою довірою.

Завдання Всеукраїнського соціального благодійного центру «Мама і немовля» — виховувати духовно

духовно здорову людину, коли вона ще перебуває в утробі матері й коли з'являється на світ, та забезпечити соціальний захист нової сім'ї. Реалізувати місію можуть всі інституції суспільства, зокрема Церква та держава, добровільці та всі ті люди, яким не байдужа дана проблематика.

Всеукраїнський соціальний благодійний центр «Мама і немовля» — центр, який вирішуватиме складні соціальні проблеми сьогодення у контексті одвічних православних духовних цінностей. Центр «Мама і немовля» має стати надійною підтримкою й ефективною допомогою матері та дитині, новій українській сім'ї. Всеукраїнський соціальний благодійний центр «Мама і немовля» — це унікальне соціально-духовне явище в Україні та приклад для наслідування усьому світі.

Ольга Романчук, член ВБО «Мама і немовля» м. Київ (2005)

Ольга Романчук, член ВБО «Мама і немовля» м. Київ (2005)

Ольга Романчук, член ВБО «Мама і немовля» м. Київ (2005)

Ольга Романчук, член ВБО «Мама і немовля» м. Київ (2005)

Ольга Романчук, член ВБО «Мама і немовля» м. Київ (2005)

Ольга Романчук, член ВБО «Мама і немовля» м. Київ (2005)

«Я обязан сказать пожилому пациенту: ваш образ Бога или ваша идея бессмертия атрофированы, из-за этого у вас нарушен обмен веществ». К.Г. Юнг

Старость – возмездие или награда?

Предлагаем вашему вниманию отрывок из книги игумении Феофилы (Лепешинской) «Рифмуется с радостью. Размышления о старости». Книга предлагает читателю взглянуть на проблему с христианской точки зрения, помогает осознать старость не как тягость, а как еще один мудрый замысел Создателя.

Книги о старости пишут профессиональные психологи, разного, но, как правило, не обобщаемого возраста, то есть личного опыта не имеют. Беда в том, что вряд ли многие из нас, преодолевая возрастные рубежи, фиксируют их: живем как придется, уроки проходят мимо, мало чему научаемся, с выводами опаздываем, факты текущей реальности считаем переходящими пустяками. По высокому счету каждое мгновение жизни ценно и важно, поскольку не подлежит исправлению, а тирания совести немолима.

В какой-то степени старческое состояние можно представить: когда, например, плохо спал, навалился трудный день, сильно устал; притупляется острота восприятия, нарушается координация, бредешь как в тумане — и вдруг без всяких заметных причин оступаешь на лестнице, врезаешься в стеклянную витрину, почему-то оказываешься на мостовой посреди орущих автомобилей.

Пока есть работа, чувство вины заглушается трудовыми буднями и всеневными заботами, но выйдя на пенсию человек остается один на один со своими демонами. Так что душевный покой в старости или, наоборот, злобное от безысходности отчаяние — всего лишь плоды исчерпанной молодости и зрелости; вечер — итог завершеного дня; красивая спокойная старость — награда. Макарий Великий заметил: если видишь благообразного счастливого старика, знай, что он хорошо потрудились в юности; преподобный безусловно имел в виду работу по созиданию своей души.

И.А. Моисеев (1906 – 2007), создатель и бесшумный руководитель знаменитого танцевального ансамбля, переживший свое 100-летие, предупреждал: «Время молодости, когда всё сходит с рук, пройдет, и обязательно придется платить по счетам, так устроена жизнь: за каждый правильный шаг она тебя награждает, а за ошибки, соответственно, наказывает; никому никаких преимуществ нет. Наша жизнь состоит из того, что мы в нее вкладываем, и больше, чем ты в нее вложил, получить невозможно».

Кто жил чисто и честно, того ожидает тихая и легкая старость, такую старость заслужил величайший из философов Платон (427 – 347 до РХ). Тот, чья жизнь была цепью тяжелых испытаний, встречает старость с благодарностью, как

неожиданную награду, например, Виктор Петрович Астафьев (1924 – 2001): на детство его выпали тяготы раскулаченной семьи: жил в детдоме, учился в заочной школе; юность совпала с войной: прошел ее до конца рядовым, вернулся с одним глазом и простреленным легким; потом семья, дети, работа; начав писать, остро ощутил со своими шестью группами (классами школы) нехватку образования, культуры, много занимался, читал, учился, стал прекрасным писателем.

Знаменитый изобретатель Томас Эдисон (1847 – 1931) на долгие годы сохранил ясность разума и прекрасное здоровье; в 80 лет он придумал множительную машину, диктофон и фонограф; он был, как говорится, простым человеком: молился Богу, не знал никаких навязчивых идей и противоречий, трудился до полной усталости, спал глубоким сном младенца, через четыре-пять часов просыпался бодрым, свежим, вновь готовым к работе.

П.А. Вяземский (1792 – 1878), старший друг Пушкина, хотя на склоне лет и впадал в меланхолию, страдал от бессонницы, однако и в 86 сохранил совершенную ясность мышления, изумительное чувство юмора и трезвое отношение к действительности.

Д. С. Лихачев (1906 – 1999) жил и работал в полную силу до 90 лет, хотя здоровьем похвалиться не мог, страдал от язвы желудка, приобретенной еще в молодости на Соловках, а объяснял свою физическую сохранность «резистентностью» (resisto по-латыни значит вставать на ноги, сопротивляться, противостоять). Он говорил, что повезло со школой: там поощряли смелость мысли, пересмотр устоявшихся мнений, внутреннюю свободу; всё это укоренилось и помогло сохраниться в лагере, без уныния переживать увольнение, гонения и нападки, никогда не испытывая подавленности и отчаяния, а напротив, извлекая душевную пользу из несчастий.

Игуменя Феофила (Лепешинская)

А вот И.В. Сталин (1879 – 1953), не достигнув возраста столь уж преклонного, уже забывался, терял представление о времени, спрашивал, какое число, путал утро с вечером; из-за собственной злобной подозрительности он оказался в полном одиночестве, его мучила бессонница, но, очевидно, не совесть: о покаянии в преддверии смерти бывший семинарист не позаботился.

Во все века люди задавались вопросом «доколе нечестивые торжествовать будут», почему «делающие беззаконие», кровопийцы и мироеды, воры и плуты, взяточники и олигархи благодарствуют, «плохим» везет, а «хорошим» «многие скорби». Ответ, разумеется, есть, Священное Писание недвусмысленно призывает: не ревнуй, т.е. не завидуй злодею, лучше заботься об исцелении своей души, придет время, когда праведные «посмеются над тем, кто не в Боге полагал крепость свою, а надеялся на множество богатства своего, укреплялся в злодействе своем. Может быть, Господь, жалев всех, и жуликов, и проходимцев, и жестокосердых чиновников, если видит их безнадежность для вечности, дает насладиться в краткосрочном земном бытии гленими благами, ибо в Его царстве совсем иной, чем на земле, порядок.

Навещающая в больнице мать, Ольга Д. обратила внимание на старушку в той же палате, по

фамилии Мухамеджанова, она всё кряхтела и жаловалась, мол, устала небо копить, 92 года...

– А вы задумывались, почему так долго живете? – неожиданно для себя вдруг спросила Ольга.

– Видно, Бог меня забыл — усмехнулась Мухамеджанова.

– Может, вы Его забыли?

И тут старушка зарыдала, замолотила руками и поведала, как горячо молилась в юности, даже готовилась в монастырь, но вдруг без памяти влюбилась в татарина, пламенного коммуниста и безбожника; однако брак совершили, уступив его родственникам, по мусульманскому обряду, поэтому она считала себя отступницей, предавшей Христа; в церковь не ходила, но всю жизнь исправно читала «утренние и вечерние» по православному молитвослову. Д. привезла в больницу священника, старушка исповедалась, соборовалась, а причащаться отказалась, считая себя недостойной Божьего прощения. Она спокойно констатировала заслуженность постигших ее скорбей: мужа на известном отрезке истории расстреляли, свои дети не родились, а единственная приемная дочь увлеклась альпинизмом и в цветущем возрасте разбилась в горах.

Настоящее содержит в себе будущее. Существует поверье: того, кто спас чью-то жизнь, ожидает продолжительный век и счастливая старость. Поражает долголетие некоторых врачей-кардиохирургов: Б. Петровский жил 95 лет, Н. Амосов около 90, М. Э. Дебейки около 100, в 96 еще оперировал; конечно, имеет значение здоровый образ жизни, необходимый для профессии, но они считали гораздо более важным фактором твердую уверенность в своей полезности.

Кто смолodu терзался завистью, считая себя обделенным талантом и удачей, родившись не с той внешностью, не в той семье, не в той стране, деградирует в старого брюзгу, капризного эгоцентрика, изводящего окружающих постоянной враждебностью и сварливостью. Кто из страха перед реальностью жил от сих до сих, отвергая перемены, тянул ляжку постылой службы, чтоб не потерять стаж, изо дня в день ограничивался тусклым размеренным существованием: дом, работа, аванс, получка, футбол по телевизору, пиво по выходным, превращается в дряхлого лежебоку с избыточным весом, гипертонией, атеросклерозом, ишемией. Самое обидное, он так и не узнал, на что, возможно, был способен, потому что не горел, не рисковал, не спешил, а теперь вот скоро финал.

Букет болезней, скапливаемый к старости: печень, сердце, поджелудочная — чаще всего следствие безудержного обжорства и пьянства тех, кто «ни в чем себе не отказывает». Кажется, парадокс, а на самом деле закономерность: кто голодал-холодал, надрывался на работе — фронтовики, лагерники, колхозники — живут долго и даже меньше болеют. Б. Окуджава посвятил стихотворение Льву Разгону, проведенному семнадцать лет в «холодильнике» ГУЛАГа и достигшему 90:

Я долго лежал в холодильнике, обмыл ледяной водой.

Давно в небесах собутыльники, а я до сих пор молодой...

Народоволец Морозов, просидевший 28 лет в Шлиссельбургской крепости, умер на 92-м году, А.А. Солженицын дожил почти до 90, артист Г. Жженов, проведя семнадцать лет в лагерях и ссылках, до 90 лет играл на сцене, т.е. мог заучивать роли, да еще писал воспоминания. Древние монахи, пустынноики, всю жизнь ограничиваю-

щие рацион хлебом, овощами и водой, бывало, перешагивали 100-летний рубеж; да и наши современные старцы не сильно отстали: 82 года прожил преподобный Севастиян Карагинский, 86 — о. Павел (Груздев), 96 архимандрит Иоанн (Крестьянкин); все они прошли советские лагеря.

Старение то же развитие, видимо поэтому ограничение питания в молодости замедляет созревание организма и отодвигает старость. Пост, даже вынужденный, оказы-

вается всесторонним благом для человека. Любопытен случай американского физиотерапевта П. Брэгга, известного у нас рекомендациями по голоданию; собственные теории здорового образа жизни он доказывал личным опытом: в 90 лет бегал, плавал, совершал длинные пешеходные походы, увлекался серфингом и работал по двенадцать часов в день. Посмертное вскрытие показало отличное состояние всех внутренних органов; а погиб Брэгг в возрасте 95 лет, когда катался на доске в океане: не совладал с огромной волной.

В Японии продолжительность жизни составляет 79 лет для мужчин и 85 для женщин — цифры говорят о завидном здоровье, а что едят японцы? преимущественно постное: фрукты, овощи, растительное масло, рис, соевые бобы, рыбу, водоросли и прочие морепродукты; поэтому не страдают ожирением и сердечно-сосудистыми заболеваниями.

Мы отвергли заповеданный Богом пот лица, вот и расплачиваемся ранней дряхлостью. Аме-

ба, утверждают, если поместить ее в абсолютно благоприятный для нее раствор, вскоре погибает: живому организму необходимо преодоление трудностей, физические нагрузки, усталость до изнеможения. Из автомобиля, владелец которого отучается пользоваться ногами, многие чуткие к своему здоровью европейцы пересаживаются на велосипед, чтобы «сжигать калории». По одной из версий ряд недугов, болезни сосудов, гипертония являются следствием дефицита движения, гиподинамии; кроме того, адреналин, насыщение крови углекислым газом. Те же японцы в пенсионном возрасте осваивают так называемый экстремальный туризм и альпинизм, предпринимают, например, путешествия к Северному полюсу, рискованные восхождения: в книгу рекордов Гиннеса попал некто Кендзо Миура, поднявшийся на вершины Монблана и Килиманджаро накануне своего 100-летия!

Ах, господа, как полезно помнить: старость ожидает и меня. Непременное правило: как хотите, чтобы с вами поступали люди, так поступайте и вы с ним. Только и всего! Поставь себя на место старика, балансирующего на обледеневшей мостовой, беспомощно взмахивая руками, и поймешь, что это совсем не забавно: ощущение уязвимости, неустойчивости, страха падения, вывиха, перелома всегда сопровождается тротуарах; придет и твой черед выбирать: идти навстречу опасности или сидеть в четырех стенах, ожидая, когда изволят навестить родственники или соседи принесут батон хлеба да пакет кефира, о большем просить неловко.

Социологический опрос в США показал: деньги не прибавляют счастья. А вот выйти из границ своего эгоизма, увидеть чужие бедствия и болезни — весьма полезно и перспективно; милосердие, оказывается, залог душевного здоровья и хорошего настроения: добрые люди депрессиями не страдают. Г.К. Честертон цитирует сказку о поэте, который, задумав самоубийство, отдал свои глаза — не пропадать же добру! — слепому, уши — глухому, ноги — хромоту, и, оставшись с одной душой вдруг ощутил великую радость бытия.

Герцен заметил: «эгоизм самохранения страшно черствит старое сердце»; он относит эту характеристику к одной родственнице, которая отказывалась присутствовать на похоронах мужа, дочери, брата, берегла себя от печальных вестей и дожила до девятого десятка «в полном здоровье и с несокрушимым пищеварением», при этом в доме соблюдались посты, читались молитвы, соблюдались и прочие православные установления. Что ж, «каждый получит от Господа по мере добра, которое он сделал», — говорит апостол; утверждение это касается, конечно, не только земной жизни, но и будущей.

Известная поэтесса Ольга Седакова предлагает свою разгадку таинственной ангельской улыбки в стихотворении «Ангел Реймса», посвященном Франсуа Фейде:

Ты готов?
улыбается этот ангел.
Я спрашиваю, хотя знаю,
что ты несомненно готов:
ведь я говорю не кому-нибудь,
а тебе,
человеку, чье сердце не переживет измены
земному твоему Королю,
которого здесь всенародно венчали,
и другому Владыке,
Царю Небес, нашему Агнцу,
умирающему в надежде,
что ты меня снова услышишь.
Снова и снова,
как каждый вечер
имя мое вызывают колоколами
здесь, в земле превосходной пшеницы
и светлого винограда,
и колос и гроздь
вбирают мой звук.
Но все-таки,
в этом розовом искрошенном камне,
поднимая руку,
отбитую на мировой войне,
все-таки позволь мне напомнить:
ты готов?
к мору, гладу, трусу, пожару,
нашествию иноплемennых, подвижому на ны гневу?
Все это, несомненно, важно, но я не об этом.
Нет, я не об этом обязан напомнить.
Не за этим меня посылали.
Я говорю:
ты
готов
к невероятному счастью?

В мае прошлого года главный собор города Реймс в провинции Шампань отпраздновал своё 800-летие. У этого собора – особая история. С одной стороны, он является символом королевской власти и гордостью французского народа, его драгоценной реликвией. С другой стороны, он представляет собой один из самых богатых образцов французского готического искусства, посвященного Богоматери.

Помимо своего блистательного облика и роскошного убранства, кафедральный собор Реймса славен еще и тем, что именно у его алтаря короновались практически все французские монархи. Незримая связь Реймского собора с правителями началась с того момента, когда в 496 году основатель Франкского королевства Хлодвиг I был крещен Святым Ремигием, о чем свидетельствует надпись на специальной памятной табличке. Существует легенда о том, что накануне крещения благоуханное миро для помазания короля на царство принес с небес голубь – посланец самого Господа. Постоянным местом для королевских церемоний собор стал с 1027 года, начиная с инаугурации Генриха I, который под этими же сводами сочетался браком с Анной Ярославной, дочерью Ярослава Мудрого. Череда коронаций продолжалась вплоть до 1825 года. Такая насыщенная история не могла не отразиться на убранстве кафедрального собора, высокопоставленные прихожане которого увековечены в «Галерее королей» на восточном фасаде базилики.

Собор украшен более 2300 статуями, среди которых короли, рыцари, святые, ремесленники, дьявол. Среди них важное место занимает композиция «Встреча Марии с Елизаветой». Профессиональные архитекторы называют ее «греческим мгновением готической скульптуры» из-за удивительной близости к памятникам Древней Греции.

Фигуры монархов — это лишь малая часть каменного убранства Реймского собора. Рядом с изваяниями Иисуса и Марии расположены скульптуры апостолов и святых, статуи королей и епископов, фигуры людей и аллегорий... Но, пожалуй, самыми распространенными персонажами, «за-

действованными» в убранстве базилики, являются ангелы, присутствующие почти в каждом сюжете скульптурной, витражной или другой композиции. Поэтому вполне заслуженно Реймский собор иногда называют «собором ангелов», ведь их неисчислимое множество.

Самым примечательным можно назвать ангела, венчающего самую высокую точку собора над апсидой на высоте 87 метров. Но, при этом, самый известный ангел собора скромно стоит в ряду с другими изваяниями апостолов, епископов и святых у северного портала западного фасада. И лишь его едва уловимая улыбка, магнетически притягивающая взгляд, может заставить остановиться и обратить на него внимание. Этот шедевр готической скульптуры датируется первой половиной XIII столетия. В период Первой мировой войны каменная статуя разбилась, когда упала с высоты четырех метров. Ее остатки бережно собрал аббат Жюль Тино и спрятал в церковном тайнике. И только после тщательнейшей реставрации в 1926 году «Улыбающийся ангел» вернулся на фасад кафедрального собора.

Загадочная «Улыбка Реймса» за семь с лишним столетий своего существования получила множество разнообразных интерпретаций. Одно ясно наверняка: Реймский ангел улыбается не зря, он знает то, чего не знаем мы, и уже готов этим поделиться, а нам осталось только правильно его понять. На его безмолвных устах застыла благая весть, адресованная всем, и личное знамение, предназначенное каждому. И, возможно, именно при личной встрече «Улыбающийся ангел» прошепчет о том, почему он неизменно улыбается.

Стихотворение Ольги Седаковой «Ангел Реймса» спало 2-х молодых людей от самоубийства. Вот что она говорит об этом:

Знаете, мне недавно написали два человека, которых одно и то же мое стихотворение — «Ангел Реймса» — спасло от самоубийства. Один из них живет в Италии, другой — в Швейцарии. Они читали эти стихи в переводе. Появился мир несчастных молодых людей, которые не понимают, зачем жить. Им совсем нечего делать: все кажется никчемным — цивилизация ничего не предлагает сама по себе. С одной девочкой, которая хотела покончить с собой и после «Ангела Реймса» раздумала, мы даже поговорили. Я сказала: «У вас так красиво. Мне бы этого хватило — глядеть на озеро в Альпах». А она: «Нет, красоты не достаточно». У нее все есть. Ее любят, у нее прекрасные родители. Она не может объяснить. Просто нет смысла вставать утром. Каждый раз — нет смысла. А я им говорю простую вещь: можно жить дальше.

Борис Олійник Пісня про матір

Посіяла людям
літа свої, літечка житом,
Прибрала планету,
послала стежкам споришу,
Навчила дітей,
як на світі по совісті жити,
Зітхнула полегко —
і тихо пішла за межу.
— Куди ж це ви, мамо?! —
сполохано кинулись діти,
— Куди ви, бабусю? —
онуки біжать до воріт.
— Та я недалечко...
де сонце лягає спочити.
Пора мені, діти...
А ви вже без мене ростіть.
— Та як же без вас ми?..
Та що ви намислили, мамо?
— А хто нас, бабусю,
у сон поведе по казках?
— А я вам лишая
всі райдути із журавлями,
І срібло на травах,
і золото на колосках.
— Не треба нам райдуг,
не треба нам срібла і злата,
Аби тільки ви
нас чекали завжди край воріт.
Та ми ж переробим
усю вашу вічну роботу,—
Лишайтеся, матусю.
Навіки лишайтесь. Не йдіть.
Вона посміхнулася,
красива і сива, як доля,
Махнула рукою —
злетіли увись рушники.
«Лишайтеся щасливі»,—
і стада замисленим полем
На цілу планету,
на всі покоління й віки.

Іван Драч Бабусенція

Ой оце чудне дівчатовньо, ой-я,
Щосуботоньки їде з містонька
До бабоньки, до бабусеньки, ой.
Лишає свої інфузорії-туфельки,
Скидає свої лаковані туфельки,
Одягає куфайчатку порване, ой-ой-оєчки.
У бабцюлі, у бабусеньки, ой,
Взува старі чоботи-шкарбани,
Бабчині чоботи-чоботищенки.
Наносить води повну балію —
Ще відро, ще відро, ще відеречко,
Та в баняки, банячища, ой,
Та любисток зімліє в горнятах,
Аж зімліє бабусина хата, ой-ой-ой,
Хата, хатуся, хатинонька,
Хатусенька, Хата Стріхівна, ой.
— Заворожи мені, бабенько, ой-я,
Бабусенько, бабуліня, бабусенція.
Ой гаряча, ой бабулик, ой-ой-ой-єчки-

Ляпотить, хлюпотить у ночовоньках
Дівуліня, дівчина, дівгоренько,
А бабуся так і вештається, ой-я,
А бабище все шупортається, ой-я,
З кочергами, з баняками, банячищами.
Внучка, внученька, студентонька
Спить у баби на рядниці, на рядні
Під кожухом, кожушиськом, кожушариськом.
На лежанці в цмоки цмокає, аж оєчки.
(Випадає їй каззонний дім,
І валет бубновий в нім,
Туз хрестовий заберу,
Швидше вже сама помру.)
А дівуля, дівчинина, дівувальниця
До кожуха, кожушенька так і горнеться,
А бабуся, бабуліня, бабусенція
До дівчиська, дівчииська так і тулиться —
Сиротина ж, сиротуля, сироптащечка,
Бабумамця, бабутатко, бабусонечко.

Отче Олеже, скажіть, чи можна користуватися послугами ясновидиці — дуже богомольної жінки, яка дає рекомендації — як можна виправити певні життєві дії, в тому числі направляє на сповідь та бесіди зі священником?

(Марія Миколаївна)

Дякую за запитання, Маріє Миколаївно. Перш за все хочу нагадати Вам одне українське прислів'я: «Не знаєш броду — не лизь у воду». Я користуюсь лише тим, що перевірено. В духовному житті ризикувати дуже страшно і нерідко згубно. В цьому — дуже великий ризик, коли людина не має певного благословення від церкви, через прийняття сану робити подібні речі. Тому, раджу Вам — підіть з самого початку не через «сумнівного провідника», ту чи іншу «бабку», а відразу ідіть на сповідь та бесіду зі священником.

***

Порадьте, будь ласка, отче: як позбавитися страху та невпевненості в собі? Я, мабуть, і народилася з ними. Ці почуття інколи стихають, а потім без причини виникають знову. Дуже заважають жити, не можу навіть спати нормально. Син мене критикує, каже, що я завжди знайду привід для переживань та занепокоєння.

(З повагою — Марина)

Дякую, Марино, за запитання. Тільки в страху Божому — справжня свобода. Набувати страх Божий потрібно через відвідування служб, читання духовної літератури, через постійну працю над собою, постійне очищення своїх духовних лінз. І тільки тоді, коли людина знаходиться в страху Божому, для неї інших страхів вже не існує. Страх людський, який проявляється в страху соціальному — боязнь втратити щось, незалежно від ступеня втрати — це признак маловір'я, або і зовсім невір'я. Чим більше страху Божого — тим менше страху людського.

***

У мене таке питання. На перших курсах інституту мені подобалася одна дівчина і в нас була можливість зустрічатися, але я не скористався цією можливістю. Тепер в неї вже є хлопець, але я відчуваю, що вона досі мені небайдужа. Скажіть, будь ласка, чи можна спробувати її «відбити», чи просто молитися, щоб знову отримати шанс бути разом? Або взагалі нічого не потрібно робити?

(Максим)

Максime, дуже важливо в житті відчувати: що є твоє, а що — не твоє. Ось це відчуття дається тільки тоді, коли допомагає сам Господь. Коли в тобі Господь керує твоїми вчинками, і ти є сосудом Духа Божого або, говорячи російською, — «перчаткой десницы Господней». Тільки тоді Господь дає тобі розуміння — коли потрібно діяти, а коли — навпаки. Хочу порадити Вам: перше — просіть у Господа мудрості, друге — перевірте себе: чи це справжнє почуття, чи це заздрість до її успіхів, чи це все ж таки справжнє почуття?

***

Подкажіть, пожалуйста, отец Олег, можно ли ставить только одну свечу за всех усопших родных сразу?

Да, можно ставить, ведь свеча — это символ человека и человечества в целом. Свеча — это средство для молитвы. Господь видит, что вы возносите Ему молитву как огонь за одного или за нескольких человек.

Подкажіть, пожалуйста, как правильно молиться, чтобы не раздражаться и не злиться на сотрудников, на соседку, на близких?

(Надежда Игоревна)

Ответом на Ваш вопрос, уважаемая Надежда Игоревна, послужит отрывок из «Миссионерских писем» святителя Николая Сербского:

Вы бы хотели, чтобы Церковь составила некую особую молитву для потребностей нынешнего времени и современных людей. Вы бы очень хотели этого, и желание Ваше похвально. Но разве есть для людей что-то важнее святой и чистой любви? Знайте, что в Церкви уже есть такая чудесная молитва, она уже написана: это молитва об умножении любви и искоренении ненависти. Я перевел ее и в сокращении посылаю Вам.

«Молитва об умножении любви»

«Господи Боже наш, призри милостиво на иссохшую без любви и заледеневшую от ненависти, самолюбия и беззаконий бесчисленных сердец наших. Пролей каплю благодати Твоего Духа Святаго, ороси ее обильно, да будет плодоносной, да из пламени любви к Тебе произрастут страх Твой — корень всех добродетелей, нелицемерная любовь к ближнему, искоренение всех страстей, многообразных зол и лицемерия. Усердно молимся Тебе, Человеколюбче, услыши нас и помилуй!»

Обнови заповедь Твою, Господи, которую дал Ты ученикам Своим: да любите друг друга, обнови ее истинной благодатью Духа Твоего Святаго в душах и сердцах наших, дабы поспешили мы угодить Тебе и ближним спасения нашего ради. Молимся Тебе, Благородателю, услыши и призри на нас милостиво.

Да усовершенся в любви Твоей, Боже наш, да имеем любовь нелицемерную к ближнему своему, понуди нас, Господи, благодатью Духа Твоего. Воспламени души и сердца наши любовью к Тебе и братьям нашим. Молимся Тебе: услыши нас, яко благ и Человеколюбец, и помилуй нас!»

Дорогие наши юные читатели!

Мы хотим предложить вам сделать сюрприз для ваших родных и близких. Вы можете приготовить некоторые очень простые блюда, о которых рассказано ниже, и угостить свою семью или друзей.

Сладкие гренки

Очень вкусные сладкие гренки можно соорудить из слегка зачерствевшего батона. Рецепт очень прост: полстакана молока нужно взбить с яйцом и столовой ложкой сахара (это можно сделать блендером или просто хорошо размешать вилкой). В эту смесь обмакивают ломтики батона, и выкладывают на разогретую сковороду, смазанную растительным маслом. Обжаривать нужно с обеих сторон. Такие необыкновенно вкусные сладкие гренки отлично подойдут к утреннему чаю или кофе. Кстати, съедаются они куда быстрее, чем готовятся.

Пицца

Для основы пиццы вы можете взять готовую заготовку, которая продается в хлебных отделах. После этого нужно приготовить начинку. Обязательными компонентами любой пиццы являются помидоры (или томатная паста) и сыр. Все остальное — это ваша фантазия. Можно просто уложить на тесто ломтики помидоров, густо посыпать сверху сыром, не забыть соль и перец. Можно использовать отварное куриное филе или говядину. Подойдет нарезанная кубиками ветчина или любая другая колбаса. Неплохо получится пицца с рыбой и другими морепродуктами вроде кальмаров или креветок. Для овощной пиццы можно использовать грибы, лук, болгарский перец, можно даже проложить кабачки или баклажаны, предварительно обжаренные кружочками. Вот, например, один из вариантов: курица плюс консервированные ананасы мелкими кусочками, плюс сыр, плюс зелень. После этого ставим пиццу в духовку или микроволновую печь и запекаем.

Фигурное песочное печенье

Для этого теста понадобятся фигурные формочки, которые наверняка есть почти на каждой кухне. Тесто для печенья очень простое — 250 г растопленного маргарина (его нужно растапливать очень аккуратно на самом маленьком огне или в микроволновке), два стакана сахара, три яйца, пакетик ванильного сахара, две чайных ложки разрыхлителя для теста хорошо перемешать, всыпать 2.5-3 стакана умки, снова тщательно вымесить тесто. Готовое тесто должно быть эластичным. Раскатайте его в большой пласт толщиной от 0.5 до 1 см. А дальше начинается самое интересное. Выдавливаете формочками фигурки и перекладываете на противень, который предварительно застелили пергаментом. Выпекать печенье нужно до золотистого цвета на среднем огне. Из обрезков теста можно слепить самостоятельно придуманных дивных зверей.

Торт «Муравейник», который не нужно печь

Нам понадобится банка вареной сгущенки и пачка сливочного масла. Мягкое масло нужно тщательно растереть со сгущенкой. С этим кремом перемешиваются (перемазываются) цельные кукурузные палочки. Полученная масса заворачивается в фольгу или пленку, придается форма батона, полена или длинной треугольной призмы и ставится в холодильник. Когда масло застынет, развернуть и можно лакомиться. Получается очень красиво и вкусно.

Если кто-то из вас воспользуется нашими рецептами, было бы неплохо сфотографировать то, что получилось, и сам процесс приготовления, и прислать или принести нам в редакцию фотографии. Лучшие фото мы напечатает на нашей детской страничке.

Ікона Богородиці перебуває у вітварі храму, її виносять щонеділі після літургії.

Цю ікону благословив нашому храму протоієрей Георгій Єдлінський за 21 рік до його створення (подробіччі читайте в журналі "Купол" №3 (11)).

Соціальні проекти нашого храму

Дитячий клуб «Недільна школа»

- Основи християнського віровчення. Закон Божий
  - Декоративно-театральне мистецтво
- Новий навчальний рік розпочнеться у вересні
Запис та інформація за тел.: (044) 360 04 10

Школа футболу

Заняття відбуваються на стадіоні заводу «Арсенал» (вул. Грушевського, 34)

Інформація за тел.: (044) 360 04 10

Дитяча школа боротьби

Заняття відбуваються на території Київського військового ліцею ім. І. Богуна (Манеж ЦСК ЗСУ) бул. Лесі Українки 25-А (Понеділок-п'ятниця 15:00 — 17:00)
Василь Шерстняков (067) 399 20 70

Клуб «Зв'язок поколінь»

Індивідуальний графік

Марина Іванівна Брежинська (067) 717 56 51
Володимир Павлович Бабчун (044) 286 28 07

«Молодіжне соціальне служіння»

(044) 360 04 10

Благодійне екскурсійне бюро

Відвідування святинь та визначних історичних місць Києва

(044) 360 04 10

Храм на честь ікони Пресвятої Богородиці

«Помічниця в пологах» при київському міському пологовому будинку № 1 (вул. Арсенальна, 5)
(044) 360 04 10

Розпорядок богослужінь у серпні

05.08 Неділя 9-та після П'ятидесятниці

04.08 (сб) о 17:00 – Всенощна

05.08 (нд) о 09:00 – Божественна літургія

11.08 (сб) о 17:00 – Всенощна

12.08 Неділя 10-та після П'ятидесятниці

12.08 (нд) о 09:00 – Божественна літургія

18.08 (сб) о 17:00 – Всенощна

19.08 Неділя 11-та після П'ятидесятниці ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДА БОГА І СПАСА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

19.08 (нд) о 09:00 – Божественна літургія
Освячення плодів

25.08 (ср) о 17:00 – Всенощна

26.08 Неділя 12-та після П'ятидесятниці

26.08 (нд) о 08:00 – Божественна літургія

27.08 (пн) о 17:00 – Всенощна

28.08 УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

28.08 (вт) о 08:00 – Божественна літургія

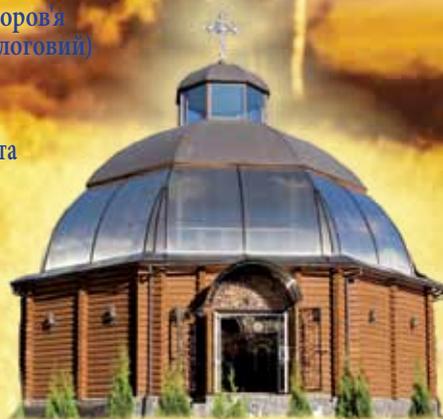
31.08 (пт) об 11-00 молебень перед навчальним роком для дітей та вчителів

* В розпорядку можливі зміни. За більш детальною інформацією звертайтеся за тел. 360 04 10 та (098) 958 98 33.

Розклад богослужінь в храмі на честь ікони Богородиці "Помічниця в пологах":
вівторок, п'ятниця о 14-00 – Молебень за здоров'я (передпологовий, післяпологовий)
субота о 9-00 – Божественна літургія

Інформацію про розклад богослужінь та новини парафії можна знайти на сайті kupol.org.ua та в мережі FACEBOOK

Українська Православна Церква
Храм на честь Різдва Пресвятої Богородиці

2012